

356.33:341.123:341.18

ZPRÁVA O MEZINÁRODNÍ VĚDECKÉ KONFERENCI V SOFII K PROBLEMATICE VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICKÉHO ZABEZPEČENÍ OCHRANNÝCH MÍROVÝCH OPERACÍ OSN

Pplk. MUDr. Alois MATULA
Vojenská lékařská akademie J. E. Purkyně, Hradec Králové
(rektor: plk. prof. MUDr. J. Fusek, DrSc.)

Ve dnech 4.-6. května 1995 se v kongresovém centru Vojenské lékařské akademie v Sofii konala v rámci Partnerství pro mír mezinárodní vědecká konference na téma: Vojenské zdravotnické zabezpečení ochranných mírových operací OSN. Pořadatelem tohoto vědeckého sympozia, kterého se zúčastnili odborníci vojenských zdravotnických služeb z 18 zemí Evropy, USA, Kanady a funkcionáři zdravotnických sekcí OSN a NATO, bylo Ministerstvo obrany Bulharské republiky, Generální štáb bulharské armády a Vojenská lékařská akademie v Sofii. Kromě několika desítek domácích delegátů se konference zúčastnilo 40 zahraničních účastníků. Význam pořádané akce byl podtržen účastí dr. Decknera ze zdravotnické sekce OSN v New Yorku a brigádního generála dr. Laliberté z velení NATO.

Na konferenci bylo předneseno 29 sdělení, z nichž 13 přednesli domácí, bulharští autoři a 16 zahraniční účastníci. Referáty se týkaly jak organizačních otázek zdravotnického zabezpečení mírových misí UNPROFOR, tak zkušeností z konkrétních akcí (válka v Perském zálivu, Kambodža, Somálsko, Rwanda, Bosna).

Velice zajímavá a přínosná byla 3 sdělení dr. Decknera z OSN:

1. zdravotnická sekce OSN - instituce pro plánování, organizování, velení, kontrolu, dorozumívání a informování zdravotnického zabezpečení mírových akcí;

2. preventivní medicína a příprava personálu;
3. zdravotnická výbava pro mírové ochranné operace.

Bulharští a němečtí delegáti ve svých sděleních prezentovali vesměs vlastní zkušenosti ze zdravotnického zabezpečení ochranných sil OSN v Kambodži v letech 1992-1993. Týkaly se jednak zdravotnického zabezpečení bojových ztrát - zranění - chirurgické ošetření, letecký transport na velké vzdálenosti (z Kambodže do Bulharska) a s tím související udržování základních životních funkcí, jednak problematiky dermatovenerologických onemocnění v souvislosti se stykem s místním obyvatelstvem, ale také problematiky preventivní medicíny (osobní a kolektivní hygiena, očkování proti exotickým chorobám) a vojenské farmacie.

Zástupce zdravotnické služby americké armády přednesl zajímavý referát o úloze aeromobilních vojenských chirurgických nemocnic vojenského letectva Spojených států v mírových operacích OSN.

Příslušníci zdravotnické služby armády Velké Británie prezentovali své zkušenosti ze zdravotnického zabezpečení války na Falklandských ostrovech, v bývalé Jugoslávii a ve Rwandě.

Zkušenosti ze zdravotnického zabezpečení mírových operací OSN v Somálsku přednesli delegáti z Rumunska a Řecka.

Účastníci konference z Ruska prezentovali zkušenosti ze zdravotnického zabezpečení mírových sil OSN v bývalé Jugoslávii, konkrétně v Bosně.

Vojenská lékařská akademie v Sofii připravila pro účastníky konference zajímavou ukázkou části sil a prostředků svého vojenského zdravotnického odřadu rychlého použití. Zajímavé bylo to, že útvar je vybaven stávající, ne příliš moderní zdravotnickou technikou a materiálem a personálně obsazen pracovníky Vojenské lékařské akademie bez nutnosti doplňování z civilního sektoru. V současné podobě, tak jak byl účastníkům konference předváděn, je použitelný ke zdravotnickému zabezpečení při živelních pohromách a hromadných katastrofách na území vlastního státu.

Mé sdělení na konferenci bylo nazváno "VLA JEP Hradec Králové - vzdělávací centrum zdravotnické služby AČR v humanitární medicíně". VLA JEP byla představena jako instituce, která se podílí na přípravě zdravotnického personálu pro mírové operace OSN - jako příklad bylo uvedeno zdravotnické zabezpečení protichemické jednotky naší armády ve válce v Perském zálivu a příprava personálu chirurgického týmu, který od dubna 1994 dosud působí na území bývalé Jugoslávie. Dále byla VLA JEP prezentována jako instituce, která se aktivně angažuje v medicíně katastrof. K tomu byla zmínka o pořádání 4. kongresu IMSO (International medical society) na VLA JEP. Zmínil jsem se také o výuce nového předmětu na VLA JEP - medicíně katastrof - v pregraduální přípravě studentů medicíny a farmacie. A konečně byla zmíněna také účast VLA JEP v záchranném systému.

Konference ukázala úroveň, možnosti a organizační struktury zdravotnických jednotek a útvarů evropských zemí určených pro mírové operace OSN a také způsoby výběru, výcviku a doškolování jejich příslušníků. Z vý-

sledků konference jsem nabyl dojmu, že ačkoli AČR neoplývá finančními prostředky na modernizaci, věnuje přípravě a výbavě kontingentů mírových sil OSN náležitou péči a podle hodnocení patří k nejlépe připraveným, včetně zdravotnické služby. O tom svědčí také fakt, že pro zdravotnické zabezpečení ochranných sil OSN v Bosně byla vybrána naše chirurgická jednotka.

Účast na této konferenci považuji za velice přínosnou a jsem toho názoru, že zdravotnická služba AČR a zejména VLA JEP by se podobných konferencí měla zúčastňovat s co největším počtem účastníků.

Vojenská lékařská akademie v Sofii se úlohy pořadatele konference a hostitele zahraničních účastníků z Evropy i z Ameriky zhostila velice dobře. Na organizaci a zabezpečení konference se podílela prakticky celá akademie, která si zaslouží díky a uznání všech delegátů. Především bych ale chtěl vyzvednout úlohu, kterou na konferenci sehrál náčelník akademie plk. prof. dr. Petrov. Celou konferenci osobně řídil a účastnil se všech odborných i společenských akcí. Také po společenské stránce měla konference dobrou úroveň, na závěr prvního dne jednání byla slavnostní večeře, na závěr druhého dne jednání koktajl. Třetí den byl věnován plně kulturním a společenským aktivitám. V dopoledních hodinách se delegáti zúčastnili slavnostní vojenské přehlídky ke dni bulharské armády, položili věnec k pomníku zdravotníků a prohlédli si historický střed Sofie. Na odpoledne byl připraven autobusový zájezd do Rilského kláštera a společný oběd ve městě Blagoevgrad.

Všechna sdělení přednesená na konferenci byla předána organizátorům a bylo přislíbeno, že bude vydán sborník, který obdrží všichni delegáti.

Do redakce došlo 16. 6. 1995